

Τσαλογλίδου Αρετή¹, Παντελίδου Παρθενόπη², Κουτσοχρήστου Δέσποινα³

1. Επίκουρη καθηγήτρια, Τμήμα Νοσηλευτικής, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος
2. Νοσηλεύτρια, MSc, PhD, Προϊσταμένη Α΄ Παθολογικής Κλινικής, ΠΓΝ ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
3. Νοσηλεύτρια, MSc, ΤΕΠ, ΠΓΝ Γ. Παπανικολάου, Θεσσαλονίκη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Η Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) είναι η τρίτη κύρια αιτία θνησιμότητας παγκοσμίως. Περίπου το 15% των κρουσμάτων ΧΑΠ οφείλεται σε επαγγελματικές εκθέσεις. Τα ισχυρά προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης που χρησιμοποιούνται σε νοσοκομεία για την εξάλειψη επικίνδυνων παθογόνων παραγόντων στις περιβαλλοντικές επιφάνειες συμβάλλουν στην ανάπτυξη επαγγελματικού άσθματος μεταξύ των επαγγελματιών υγείας. Τα τελευταία χρόνια ενοχοποιούνται και για την ανάπτυξη επαγγελματικής ΧΑΠ.

ΣΚΟΠΟΣ:

Η διερεύνηση της επίδρασης της χρήσης απολυμαντικών από τους επαγγελματίες υγείας στην ανάπτυξη της ΧΑΠ.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ:

Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική αναζήτηση στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων Pubmed, Scopus, Medline και μέσω μηχανής αναζήτησης "google scholar" χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες λέξεις κλειδιά: disinfectants, bleach, Chronic Obstructive Pulmonary Disease, health carers για το χρονικό διάστημα 2015-2020. Κριτήρια αποκλεισμού των άρθρων αποτέλεσαν η γλώσσα, εκτός της αγγλικής και ελληνικής.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

Πρόσφατες μελέτες, στις οποίες εξετάστηκε η έκθεση των επαγγελματιών υγείας σε συγκεκριμένα απολυμαντικά, έδειξαν ότι αυτή συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο ανάπτυξης ΧΑΠ.

Η έκθεση στα προϊόντα καθαρισμού και τα απολυμαντικά είναι κοινή στην εργασία και στο σπίτι και παραμένει συχνότερη στις γυναίκες. Το ποσοστό κυμάνθηκε από 24% έως 32%. Τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα απολυμαντικά είναι η γλουταραλδεϋδη (ισχυρό απολυμαντικό που χρησιμοποιείται για ιατρικά όργανα), η χλωρίνη, το υπεροξειδίο του υδρογόνου, οι αλκοόλες και ενώσεις τεταρτοταγούς αμμωνίου που χρησιμοποιούνται κυρίως για απολύμανση επιφανειών χαμηλού επιπέδου και επίπλων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματα τονίζουν την ανάγκη για κατευθυντήριες γραμμές για τον καθαρισμό και την απολύμανση σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης, όπως τα νοσοκομεία, ώστε να ενημερώνονται και να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι για την υγεία των εργαζομένων. Χρειάζεται επιπλέον διερεύνηση για τον ρόλο κάθε ειδικού απολυμαντικού.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Dumas O., Varraso R., Boggs K.M., Quinot C., ZocJ P.k, Henneberger P.K., et al. (2019) Association of occupational exposure to disinfectants with incidence of chronic obstructive pulmonary disease among US female nurses.JAMA Netw. Open, 2 .Article e1913563
2. Svanes Ø, Bertelsen RJ, Lygre SHL, Carsin AE, Antó JM, Forsberg B, et al. Cleaning at home and at work in relation to lung function decline and airway obstruction. *Am J Respir Crit Care Med* 2018;197:1157–1163.